«Қазақстандағы Халықаралық суды бағалау орталығының қызметін қамтамасыз ету»		
Бағдарлама: *254 «Су ресурстарын тиімді басқару»*	Жұмыстың толық құны:	133 878 051,78 тг.
Кіші бағдарлама: *105 «Трансшекаралық суды тиімді пайдалану және қорғау, су қарым-қатынастарын реттеу мәсселелері жөнінде шектес мемлекеттермен ынтымақтастықты ұйымдастыру»*	2022 жылға арналған қаржыландыру лимиті:	49 893 000, 00 тг.
Ерекшелігі: *156 «Консалтингтік қызметтерге ақы төлеу»*	Орындалған жұмыстың, оның ішінде осы акт бойынша жұмыстардың құны:	
Мердігер: *«ХАҚҚ ҚР-дағы АД» ҚҚ*	а) жылдың басынан:	17 343 340,00 тг
	б) есептік ай бойынша:	3 766 340,00 тг

АННОТАЦИЯЛЫҚ ЕСЕП

2022 жылғы мамыр айына

Мемлекеттік сатып алу туралы 2020 жылғы 25 маусымдағы № 83 шартқа 2022 жылғы 26 қаңтардағы № 3 қосымша келісім бойынша

Әзірлеуші:
«Халықаралық Аралды құтқару қорының Қазақстан Республикасындағы Атқарушы дирекциясы» Қоғамдық қоры
Директоры Б.К.Бекниязов

_____

2022 жылғы 24 мамыр

Алматы қ.

«Халықаралық Аралды құтқару қорының Қазақстан Республикасындағы Атқарушы дирекциясы» Қоғамдық қорының «Халықаралық суды бағалау орталығы» филиалының аннотациялық есебі

<u>2022 жылғы мамыр айына</u>

Қазақстандағы Халықаралық суды бағалау орталығының (*бұдан әрі – ХСБО*) 2022 жылға арналған келісілген Жұмыс жоспарына сәйкес есепті айда мынадай іс-шаралар орындалды.

1. «Төтенше жағдайлар кезінде Сырдария өзенінің ластануының алдын алу және оған ден қою жөніндегі бірлескен шараларды әзірлеу» жобасын орындау

Есепті кезеңде «Төтенше жағдайлар кезінде Сырдария өзенінің ластануының алдын алу және оған ден қою жөніндегі бірлескен шараларды әзірлеу» жобасының (*бұдан әрі – жоба*) ұлттық сарапшылармен және халықаралық консультантымен жобаны аяқтау қорытындылары бойынша жинақталған талдамалық баяндаманы дайындау бойынша жұмыс жүргізілді.

Солай-ақ, 2022 жылғы 29 сәуірде ХСБО онлайн режимінде жоба сарапшыларының техникалық кеңесті ұйымдастырды, оған Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан және Өзбекстан қоршаған орта жөніндегі ұлттық сарапшылары, төтенше жағдайлар жөніндегі ұлттық сарапшылары, халықаралық консультанттар және екі БҰҰ ЕЭК Конвенциялары - Өнеркәсіптік авариялар жөніндегі конвенция және Трансшекаралық су ағындары мен халықаралық көлдерді қорғау және пайдалану туралы конвенция (*бұдан әрі - Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенция*) өкілдері қатысты. Кеңесте қатысушылар Сырдария өзенінің авариялық ластануының алдын алу және оған ден қою шаралары жөніндегі қорытындылар мен ұсынымдарды егжей-тегжейлі талқылады. Кеңестің күн тәртібі қоса беріледі. *1-қосымша - Сырдария өзенінің авариялық ластануының алдын алу және оған ден қою жөніндегі жоба сарапшыларының 2022 жылғы 29 сәуірдегі техникалық кеңесінің күн тәртібі.*

Қазіргі уақытта жинақталған баяндаманың бөлімдері бойынша жұмыс жалғасуда, атап айтқанда Сырдария өзені бассейнінің ластануын болдырмау бойынша қабылданған және жоспарланған шаралар және авариялық ластануды болдырмау, азайту және Сырдария өзені бассейніндегі төтенше жағдайлардағы іс-қимылдарды бірлесіп жоспарлауды жақсарту жөніндегі ұсынымдар пысықталуда.

Жобаны аяқтау қорытындысы бойынша баяндама 2022 жылғы маусымның соңында БҰҰ ЕЭК-ке ұсынылады деп жоспарлануда. Жобаның нәтижелері мен ұсынымдар 2022 жылғы 4-тоқсанда өткізілетін Сырдария трансшекаралық өзені суларының сапасы мәселелері жөніндегі бірлескен қазақстан-өзбек жұмыс тобының кезекті отырысында ұсынылатын болады.

2. Трансшекаралық су ағындары мен халықаралық көлдерді қорғау және пайдалану туралы конвенцияның хатшылығымен өзара іс-қимыл жасау, жұмыс органдарының (Бюроның, Су ресурстарын ықпалдастыра басқару жөніндегі жұмыс тобының, Мониторинг және бағалау жөніндегі жұмыс тобының, Су және климат жөніндегі нысаналы топтың, Судың, энергия мен азық-түліктің өзара байланысы жөніндегі нысаналы топтың) отырыстарына және Конвенцияны жүзеге асыру шеңберінде ұйымдастырылатын басқа да іс-шараларға қатысу

2.1 ХСБО-ның Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенция Хатшылығымен жұмыс кездесуі туралы.

2022 жылғы 11 мамырда Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенция Хатшылығының өкілдерімен онлайн жұмыс кездесуі өтті. Кездесуде екі негізгі мәселе – «Төтенше жағдайлар кезінде Сырдария өзенінің ластануының алдын алу және оған ден қою жөніндегі бірлескен шараларды әзірлеу» жобасының орындалу барысы және Қазақстандағы су саясаты туралы Ұлттық диалог жөніндегі Ведомствоаралық үйлестіру комиссиясының (*бұдан әрі – ССҰД*) жетінші отырысына дайындық туралы талқыланды. Бірінші мәселе бойынша Сырдария өзені бассейнінің ластануын болдырмау жөніндегі жобаның қорытынды қорытынды баяндамасын дайындау және ұсыну мерзімдері талқыланды. Екінші мәселе бойынша ССҰД жетінші отырысын дайындау бойынша ұйымдастыру тетіктері талқыланды, атап айтқанда Хатшылықтың кестесінің жүктелуіне байланысты 2022 жылғы маусымның екінші жартысы мен шілденің бірінші жартысында отырыс өткізу мерзімдері талқыланды. Кездесу қорытындысы бойынша ХСБО ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігімен отырысты өткізу мерзімдері мен күн тәртібін пысықтайды деген уағдаластыққа қол жеткізілді.

2.2 Су және денсаулық мәселелері жөніндегі жұмыс тобының 13-ші отырысы туралы

2022 жылғы 19-20 мамыр аралығында Швейцарияның Женева қаласында Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияның Су және денсаулық мәселелері жөніндегі хаттамасы (*бұдан әрі – Хаттама*) шеңберінде БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиясы ұйымдастырған Су және денсаулық мәселелері жөніндегі жұмыс тобының он үшінші кеңесі өтті.

Кеңестің мақсаты Хаттама бойынша жұмыстың ағымдағы бағдарламасының орындалу барысын қарау, сондай-ақ келесі үш жылдық кезеңге Хаттама бойынша жұмыс бағдарламасына кіретін болашақ іс-шараларды талқылау болды. Кеңес жұмысына Су және денсаулық мәселелері жөніндегі жұмыс тобының мүшелері, денсаулық сақтау және су ресурстары үшін жауапты мүдделі мемлекеттік органдардың өкілдері, халықаралық ұйымдар мен тәуелсіз сарапшылар қатысты.

ХСБО қызметкерлері онлайн режимінде кеңеске қатысты, сондай-ақ Женева қаласында өткен кеңесте ҚР Денсаулық сақтау министрлігі

Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау комитеті өкілінің қатысуына көмек көрсетті.

Кеңес қорытындысы бойынша хаттаманы ратификациялау процесінің барысы, денсаулық сақтау және су ресурстары саласындағы басқаруды жетілдіру, климаттың өзгеруіне төзімділікті арттыру, сумен жабдықтауға және санитарияға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету, сумен байланысты аурулардың таралуын болдырмау және азайту және басқа да мәселелер қаралды. Кеңес туралы толық ақпаратты қосымшадағы материалдарға қоса береміз. *2-қосымша - Су және денсаулық мәселелері жөніндегі жұмыс тобының 13-ші кеңесі туралы ақпарат.*

2.3 Орталық Азияда су ресурстарын болу жөніндегі оқірлік семинарды дайындау туралы.

Қазіргі уақытта ХСБО 2022-2024 жылдарға арналған жұмыс бағдарламасының іс-шараларын орындау бойынша жұмыс істеуде. Осы мақсатта 2022 жылғы 19 мамырда Финляндияның ауыл шаруашылығы және орман шаруашылығы министрлігімен және SYKE Фин қоршаған орта институтының өкілдерімен Орталық Азияда су ресурстарын бөлу жөніндегі өңірлік семинарды дайындау және өткізу бойынша онлайн жұмыс консультациясы өткізілді. Атап айтқанда, осы жылдың күзінде Алматы қаласында офлайн форматта семинарды бірлесіп өткізу туралы мәселе талқыланды. Семинар Орталық Азия елдеріне халықаралық тәжірибені зерделеуге, оның ішінде Су ресурстарын трансшекаралық контексте бөлу жөніндегі БҰҰ ЕЭК басшылығының, су ресурстарын бірлесіп пайдаланудың ортақ тәсілдерін одан әрі әзірлеу үшін жәрдем көрсету мақсатында өткізілетін болады. Консультация қорытындысы бойынша ХСБО семинар бағдарламасына ұйымдастырушылық егжей-тегжейлері мен ұсыныстарды пысықтайды деген уағдаластыққа қол жеткізілді.

3. Трансшекаралық су ағындары мен халықаралық көлдерді қорғау және пайдалану туралы конвенцияның 30 жылдығына арналған кеңеске қатысуға дайындық

2022 жылғы 30 Маусымда Эстонияның Таллин қаласында Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияның 30 жылдығына арналған арнайы іс-шара өтеді. Оның мақсаты Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияны орындау шеңберінде соңғы отыз жыл ішінде алынған жетістіктер мен сабақтарға шолу жасау болады. Елдердің өкілдері қысқа баяндамалар жасайды, онда трансшекаралық су ынтымақтастығы саласындағы тәжірибемен, Конвенцияны іске асырудағы өзекті проблемалармен, сондай-ақ оны дамыту және жаһандану жөніндегі ұсыныстармен бөліседі деп жоспарлануда.

Іс-шараның алдында су ресурстарын интеграцияланған басқару жөніндегі жұмыс тобының және 2022 жылғы 28-29 маусым кезеңінде өтетін трансшекаралық сулар жөніндегі Конвенцияны мониторингтеу және бағалау жөніндегі жұмыс тобының төртінші бірлескен отырысы өтеді.

Конвенцияның Жұмыс топтарының төртінші отырысы шеңберінде Конвенцияның 2022-2024 жылдарға арналған жұмыс бағдарламасын жүзеге асыру, оның тоғызыншы сессиясында Тараптар Кеңесі қабылдаған шешімдерді орындау және трансшекаралық бассейндер бойынша мониторинг, бағалау және ақпарат алмасу саласындағы прогреске шолу сияқты мәселелер қаралатын болады.

Конвенцияның жұмыс топтарының отырысында ХСБО-ның 2022-2024 жылдарға арналған жұмыс бағдарламасының орындалуы туралы ақпарат беруі жоспарлануда. Сондай-ақ, МЦОВ кеңес жұмысына қазақстандық тараптың қатысуы бойынша ұсыныстар дайындады, оның ішінде кеңесте қазақстандық тараптың сөз сөйлеуі бойынша ұсыныстар дайындалды. *3 – қосымша-трансшекаралық сулар жөніндегі Конвенцияның 30 жылдығына арналған кеңесте Қазақстан тарапының сөз сөйлеу жобасына ұсыныс.*

4. Трансшекаралық су ағындары мен халықаралық көлдерді қорғау және пайдалану туралы конвенция Бюросы Төрағасы орынбасарының Бюро отырыстарына және басқа да іс-шараларға қатысуын дайындауға көмек көрсету

Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияның хатшылығы 2022 жылғы шілдеде Конвенция Бюросының телеконференциясын өткізуді жоспарлап отыр. Телеконференцияда Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияның 2022-2024 жылдарға арналған жұмыс бағдарламасының орындалу барысы, Трансшекаралық сулар жөніндегі конвенцияны жүзеге асыру шеңберіндегі ағымдағы және жоспарланған іс-шараларды қарау, сондай-ақ Тоғызыншы сессияда *(2021 жылғы 29 қыркүйек-1 қазан, Женева, Швейцария*) қабылданған Тараптар Кеңесінің шешімдерін орындау талқыланатын болады. Осыған байланысты ХСБО Бюро төрағасының орынбасары Ақзан Ширановтың телеконференцияға қатысуы үшін материалдар мен ақпаратты дайындауға жәрдемдеседі.

5. Орталық Азиядағы трансшекаралық су объектілерін пайдалану және қорғау мәселелері бойынша Еуропалық Одақтың жобаларына талдау дайындауға жәрдемдесу және жобалар бойынша ұсыныстар әзірлеу.

ХСБО Орталық Азиядағы су ресурстарын басқару, пайдалану және қорғау мәселелері бойынша Еуропалық Одақтың (ЕО) жобаларын зерделеу бойынша талдамалық жұмыс жүргізді. Атап айтқанда, Қазақстандағы БҰҰДБ-мен бірлесіп орындалған су ресурстары саласындағы пилоттық жобаларға, оның ішінде Алматы облысында су үнемдеу технологияларын енгізу және ауыз судың сапасын жақсарту, Ақтөбе облысында гидротехникалық құрылыстардың қауіпсіздігі мен кешенді пайдалану, Қызылорда облысында оазистік суаруды дамыту, Ақмола облысында жылыжай кешендерін салу бойынша талданды. Сондай-ақ, Қазақстандағы су саясаты бойынша ұлттық диалог шеңберінде орындалған жұмыстардың

нәтижелері зерттелді. Жиынтық талдамалық анықтама қоса беріледі. *4-қосымша - Еуропалық Одақтың Орталық Азиядағы су ресурстарын басқару, пайдалану және қорғау саласындағы жобалары бойынша анықтамалық ақпарат.*

6. Қазақстанда, Орталық Азия елдерінде және әлемнің басқа да өңірлерінде ұйымдастырылатын трансшекаралық суларды қорғау және пайдалану мәселелері жөніндегі іс-шараларға қатысу (Дүниежүзілік су форумы, Дүниежүзілік су апталығы және басқалар)

2022 жылғы 26-27 сәуірде Түркістан қаласында Орталық Азия Мемлекетаралық су шаруашылығы үйлестіру комиссиясының (МҮСК) 82-ші мерейтойлық отырысына орайластырылған «Орталық Азия мемлекеттерінің су ынтымақтастығына 30 жыл: болашаққа сеніммен қарау» тақырыбында Орталық Азия халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы өтті.

Іс-шараға жоғары деңгейдегі лауазымды тұлғалар, су шаруашылығы және трансшекаралық ынтымақтастықты дамытуға жауапты мемлекеттік органдардың, Орталық Азия елдерінің су шаруашылығы ұйымдарының, халықаралық ұйымдардың, ғылыми топтардың және қаржы институттарының өкілдері қатысты.

Конференция жұмысы пленарлық сессия және төрт параллель «дөңгелек үстел» түрінде өткізілді. ХСБО мамандары пленарлық отырысқа онлайн режимде қатысты.

Пленарлық сессия 30 жыл ішіндегі МҮСК жұмысының қорытындысын шығаруға арналды. Негізгі баяндамалармен МҮСК мүше елдер делегацияларының, халықаралық және донорлық ұйымдардың басшылары сөз сөйледі. Қатысушылар Орталық Азиядағы су ресурстарын басқару, пайдалану және қорғау саласындағы ынтымақтастықты нығайту бойынша іске асырылған және жоспарланған жобаларды ұсынды. Сондай-ақ, салалық министрліктердің өкілдері су үнемдеу және климаттың өзгеруі жағдайында ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі шараларды егжей-тегжейлі талқылады. Отырыс туралы толығырақ ақпаратты қосымшадағы материалдарға қоса береміз. *5 – қосымша- МҮСК 82-отырысы туралы ақпарат.*

2022 жылғы 20 мамырда БҰҰ-ның Су ресурстарының жай-күйі туралы Дүниежүзілік баяндамасының таныстырылымы бойынша Орталық Азия елдері үшін «Жерасты сулары: көрінбейтін етіп жасау» тақырыбында онлайн жиналыс өтті. Кеңесті Алматы қаласындағы ЮНЕСКО-ның кластерлік бюросы, Су ресурстары саласындағы әлеуетті арттыру жөніндегі Орталық Азия өңірлік желісі және «Орнықты дамуға жәрдемдесу» орталығы ұйымдастырды.

Кеңес жұмысына ХСБО бас сарапшысы Жәкен Күлпаш қатысты, ол Орталық Азиядағы жерасты суларын басқарудың құқықтық негіздеріне,

оның ішінде трансшекаралық сулар жөніндегі Конвенция шеңберінде шолу жасау туралы презентация жасады.

Кеңесте қатысушылар БҰҰ-ның Су ресурстарының жай-күйі туралы Дүниежүзілік баяндамасының негізгі тұжырымдары мен ұсынымдарымен танысты, трансшекаралық ынтымақтастық мәселелері және жерасты суларын басқару мен қорғау жөніндегі құқықтық аспектілер, сондай-ақ Орталық Азиядағы жерасты сулары саласындағы жоғары білім проблемалары бойынша пікір алмасты. Кеңес туралы толық ақпаратты қосымшадағы материалдарға қоса береміз. *6-қосымша - БҰҰ-ның ОА елдері үшін су ресурстарының жай-күйі туралы «Жерасты сулары: көрінбейтін етіп жасау» дүниежүзілік баяндамасының онлайн-таныстырылымы туралы ақпарат.*

7. Басқа да іс-шаралар

ХСБО 2022-2024 жылдарға арналған жұмыс бағдарламасының іс-шараларын орындауға қаражат іздеу және тарту бойынша жұмыс жүргізуде. Осыған байланысты Орталық Азияда ынтымақтастық, ұтымды басқару және қоршаған ортаны қорғау саласында орындалатын донорлық ұйымдардың гранттары мен бағдарламалары шеңберінде қаржыландырудың барлық ықтимал көздері зерделенді, оның ішінде осы бағдарламалар шеңберінде ХСБО жобаларын бірлесіп орындау мүмкіндіктері зерделенді. Іздестіру нәтижелері қосымшадағы кестеде келтірілген. *7-қосымша - Орталық Азиядағы су ресурстары және қоршаған ортаны қорғау саласындағы жобаларды қаржыландыру жөніндегі халықаралық гранттар мен бағдарламалар.*

Осы жұмыс аясында Орталық Азия елдерінде гидрологиялық болжауға заманауи технологияларды енгізу бойынша жобалық ұсыныс дайындалды. Оның мақсаты Қазақстанның жедел практикасына гидрологиялық болжаудың автоматтандырылған жүйесін енгізу бойынша жәрдем көрсету және су ресурстарын басқару жөніндегі елдердің әлеуетін арттыру және өңірдегі табиғи зілзалалардың тәуекелдерін төмендету үшін Орталық Азияда демонстрациялық тәжірибені тираждау болып табылады. Жоба шеңберінде демонстрациялық учаскеде бақылаулардың автоматтандырылған жүйесін енгізу және пилоттық режимде болжаудың заманауи әдістерін қолдану ұсынылады. Жобалық ұсыныс қоса беріледі. *8-қосымша - Орталық Азия елдерінде гидрологиялық болжауға қазіргі заманғы технологияларды енгізу жөніндегі жобалық ұсыныс.*

8. Қаржыландыру.

Мамыр айындағы қаржыландырудың жалпы сомасы
3 766 340 теңге, оның ішінде:
- есептелген еңбекақы төлемі-2 590 650 теңге

(*еңбекақы-2 336 100, әлеуметтік салық – 148 000, әлеуметтік аударымдар – 54 300, медициналық сақтандыруға аударымдар – 52 250*);

- кеңсені жалға алу-723 800 теңге;
- қызмет жеткізушілерге-151 890 теңге;
- үстеме шығыстар - 300 000 теңге – 25.06.2020 ж. № 83 қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы шарт бойынша қызметтерді басқаруға және ұйымдастыруға жұмсалған «ХАҚҚ ҚР-дағы АД» ҚҚ шығындары.

Қосымшалар:

1) 1-қосымша - Сырдария өзенінің авариялық ластануының алдын алу және оған ден қою жөніндегі жоба сарапшыларының 2022 жылғы 29 сәуірдегі техникалық кеңесінің күн тәртібі, 1 б.

2) 2-қосымша - Су және денсаулық мәселелері жөніндегі жұмыс тобының 13-ші кеңесі туралы ақпарат, 2 б.

3) 3 – қосымша-трансшекаралық сулар жөніндегі Конвенцияның 30 жылдығына арналған кеңесте Қазақстан тарапының сөз сөйлеу жобасына ұсыныс, 2 б.

4) 4-қосымша - Еуропалық Одақтың Орталық Азиядағы су ресурстарын басқару, пайдалану және қорғау саласындағы жобалары бойынша анықтамалық ақпарат, 6 б.

5) 5 – қосымша- МҮСК 82-отырысы туралы ақпарат, 2 б.

6) 6-қосымша - БҰҰ-ның ОА елдері үшін су ресурстарының жай-күйі туралы «Жерасты сулары: көрінбейтін етіп жасау» дүниежүзілік баяндамасының онлайн-таныстырылымы туралы ақпарат, 1 б.

7) 7-қосымша - Орталық Азиядағы су ресурстары және қоршаған ортаны қорғау саласындағы жобаларды қаржыландыру жөніндегі халықаралық гранттар мен бағдарламалар, 3 б.

8) 8-қосымша - Орталық Азия елдерінде гидрологиялық болжауға қазіргі заманғы технологияларды енгізу жөніндегі жобалық ұсыныс, 2 б.

Директор **Б. Бекнияз**